

מ"ת 25166/07/15 - מדינת ישראל נגד מאיר אברג'ל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

21 דצמבר 2016

מ"ת 25166-07-15 מדינת ישראל נ' אברג'ל (עציר) ואח'

בפני כב' השופט בני שגיא
המבקשת

מדינת ישראל
על-ידי ב"כ עוה"ד ניר ביטון ושרון הר-ציון

נגד
המשיב

3. מאיר אברג'ל (עציר)
על-ידי ב"כ עוה"ד משה יוחאי, יוגב נרקיס ועדי ארליך

החלטה - משיב 3

כללי

בקשה למעצרו של משיב 3 (להלן בהחלטה זו - **המשיב**) עד תום ההליכים.

כתב האישום שהוגש במסגרת הפרשה המכונה "פרשת 512", כולל שלושה עשר אישומים, אולם בעניינו של המשיב, האישומים הרלוונטיים הם אישומים 1, 2 ו- 4.

ביום 27.9.16 הגיעו הצדדים להסכמה דיונית באשר לקיומה של תשתית ראייתית כמפורט להלן:

ביחס לאישום הראשון (אישום "הארגון") - הוסכם כי התקופה בה מיוחסת למשיב עבירה של מנהל בארגון פשיעה תצומצם לחצי שנה (יוני 2013-דצמבר 2013), והוצהר כי ביחס לתקופה זו - חלקו הניהולי של המשיב בפעילות הארגון היה בתחום הכלכלי.

ביחס לאישום השני (אישום שעניינו עבירות סמים שבוצעו בשנים 2002-2003) - הוסכם כי קיימות ראיות לכאורה, אף שלמשיב טענת התיישנות אשר תתברר בהליך העיקרי.

ביחס לאישום הרביעי (הרצח המשולש ברחוב יהודה הלוי) - הוסכם כי הוראת החיקוק הרלוונטית תהיה קשירת קשר לביצוע פשע (רצח זאב רוזנשטיין), וכי קשירת הקשר הייתה לפגיעה ברוזנשטיין שלא במסגרת ארגון הפשיעה. לציין כי כתב האישום מייחס למשיב באישום זה עבירות של סיוע לרצח (במסגרת ארגון הפשיעה) סיוע לפגיעה וסיוע לגרימת חבלה (במסגרת ארגון הפשיעה) והוראות חיקוק אלה "נמחקו" לצורך הליך המעצר והכרעה בו.

טרם הכרעה בבקשה הופנה המשיב לשירות המבחן לצורך הכנת תסקיר, ובהמשך שמעתי את טיעוני הצדדים וכן קיבלתי מהם מספר התייחסויות משלימות בכתב, לרבות חומר שהגישה המבקשת במעמד צד 1 לעניין עילת המעצר.

תסקירי שרות המבחן

שרות המבחן התייחס במסגרת התסקירים לנתוניו האישיים של המשיב: בן 62, תושב כפר טרומן, אב ל-9 ילדים וסב ל-10 נכדים. שרות המבחן התרשם כי מדובר במשיב בעל כישורים ורבאליים ובין אישיים, אשר תיאר נתק מחיי העבריינות ומדמויות עברייניות, מזה כעשור. בהקשר זה, ציין שרות המבחן כי אין בידו להעריך את משמעותו של הפער בין התנהלותו של המשיב בעבר (והיא זו ההתנהלות הרלוונטית על-פי כתב האישום) לבין תיאור התנהלותו בשנים האחרונות, ומכאן ציין כי קיים קושי להעריך את הסיכון הקיים כיום לעבריינות חוזרת ולמעורבות בחברה שולית.

באשר למפקחים - נבדקו מספר מפקחים, אנשים נורמטיביים ללא הרשעות קודמות, אך צוין כי הסתייגות שרות המבחן, כפי שתוארה לעיל ביחס לאותו קושי בהערכת המסוכנות, רלוונטית אף ביחס להערכת יכולות הפיקוח של המפקחים, וזאת מעבר להסתייגויות נקודתיות כאלה ואחרות באשר להיותם של חלק מהמפקחים ממוקדים בחלקיו המיטיבים של המשיב, ובחלק אחר, ביחס לעומק הבנת הסיטואציה המורכבת של פיקוח לאורך זמן.

בנסיבות אלה, ונוכח הקושי להעריך את מידת המחויבות לקיום תקין של ההליך המשפטי, נמנע שרות המבחן מהמלצה בדבר מעצר בפיקוח אלקטרוני.

טיעוני הצדדים

ב"כ המבקשת התייחסו בטיעוניהם למכלול הנתונים הרלוונטיים לעילות המעצר, ונטען, כי רמת המסוכנות הנשקפת מן המשיב היא בעוצמה המצדיקה מעצר עד תום ההליכים. כך נטען, כי ממעשיו של המשיב כפי שאלה עולים מכתב האישום וההסכמות הדיוניות אליהן הגיעו הצדדים, עולה רמת מסוכנות גבוהה, וזו אך מתחזקת כאשר בוחנים את עדויות עדי המדינה אשר חלקם "ממקמים" את המשיב כ"בורג משמעותי" במבנה ארגון הפשיעה. עוד נטען, כי בחינת האזנות הסתר מלמדת כי המשיב מצוי בקשר, כזה או אחר, עם דמויות שונות המאכלסות את כתב האישום, וגם מכך יש להסיק על עומק מעורבותו בארגון הפשיעה ועל רמת המסוכנות הנשקפת ממנו. עוד הפנתה המבקשת לעברו הפלילי של המשיב, הכולל ריצוי עונש מאסר בעבירות סמים בגרמניה (2004-2005) וריצוי עונש מאסר בארצות הברית בגין עבירת סחיטה (2008). המבקשת אף הפנתה להרשעת המשיב בעבירות הימורים ומס משנת 1998.

באשר לתסקירי שרות המבחן - המבקשת סברה כי לא בכדי נמנע שרות המבחן ממתן המלצה, וכי לאותו "חלל" אותו התקשה למלא שרות המבחן, יש ליצוק את התכנים הרלוונטיים כפי שפורטו במהלך הטיעון, ואלה מלמדים על רמת מסוכנות גבוהה, ועל משיב אשר לא זנח את מעורבותו בעולם העברייני.

חלק לא מבוטל מטיעוני הצדדים נגע להשוואה בין עניינו של המשיב לעניינו של משיב 4, אשר נעצר על ידי בפיקוח

אלקטרוני, החלטה שלא עמדה במבחן ערכאת הערר, אשר הורתה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים (בש"פ 5273/16 מיום 18.7.2016). נטען, כי מעורבותו של המשיב הן באירועי האלימות המיוחסים לארגון הפשיעה והן באישום הסמים דומה למעורבותו של אוזיפה, והוא, כמו גם אוזיפה, לא זנח את דרך הפשע, אינדיקציה משמעותית אליה התייחס בית המשפט העליון, שעה שהחליט להורות על מעצרו של אוזיפה עד תום ההליכים.

באי-כוח המשיב התייחסו בטיעוניהם לחלוף הזמן המשמעותי מאז המועד בו בוצעו לכאורה העבירות הרלוונטיות, לעובדה כי ההסכמה הדיונית הקטינה באופן משמעותי את עוצמת עילת המסוכנות, וזאת בהינתן העובדה כי מעורבותו של המשיב בארגון הפשיעה צומצמה לניהול כלכלי בלבד לתקופה בת שישה חודשים (להבדיל מניהול "רגיל" של ארגון הפשיעה על פני תקופה בת שלוש שנים), כאשר מאז אירועי כתב האישום, ואף שהמשיב ריצה תקופות מאסר, לא נרשמו לחובתו עבירות "מעודכנות". בהקשר זה, הוסבר כי גם אותן תקופות מאסר אשר נגזרו על המשיב בניכר, משקפות עבירות שבוצעו בסמוך לאירועי כתב האישום, כך שהלכה למעשה, משך למעלה מעשור לא הסתבך המשיב בביצוע עבירות, עובדה אשר מתיישבת עם הנתונים אשר מסר לשרות המבחן בדבר שינוי דרכיו.

באשר להשוואה לעניינו של אוזיפה, סברו באי-כוח המשיב כי השוואה זו צריכה להוביל למתן החלטת שחרור בעניינו של המשיב, וזאת בהינתן חלקו של אוזיפה באירועי האישום השלישי והרביעי, חלק שאינו דומה לחלקו של המשיב (גם על-פי כתב האישום וגם בהתאם להסכמה הדיונית), ובהינתן העובדה כי לא ניתן לגזור גזירה שווה בין "היקף התפקיד הניהולי" המיוחס לאוזיפה לבין זה המיוחס למשיב, אשצומצם במסגרת ההסכמה הדיונית. עוד ביקשו הסנגורים ליתן משקל, כנתון מחליש מסוכנות לתקופה הארוכה בה מוחזק המשיב במעצר (למעלה משנה וחצי), ולמשכו הצפוי של המשפט המורכב, אשר שלב הראיות בו טרם החל (למעט עדות מוקדמת שנשמעה).

דין והכרעה

לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ובחנתי את כלל החומרים שהועמדו לעיוני, לרבות קלסר הידיעות המודיעיניות, הגעתי למסקנה לפיה יש מקום להורות על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני וזאת על יסוד הטעמים הבאים:

א. עוצמת עילת המסוכנות

על מנת לאמוד את עוצמת עילת המסוכנות הרלוונטית לעניינו של המשיב, יש לחזור ולבחון את המיוחס לו על-פי כתב האישום, ובהתאם להסכמות הדיוניות. בחינה שכזו מובילה למסקנה כי מדובר בעוצמת מסוכנות הניתנת לצמצום בחלופת מעצר או במעצר בפיקוח אלקטרוני.

כך בעניין מעורבותו של המשיב בעובדות האישום הרביעי, כאשר בהקשר זה יודגש כי גם לפי כתב האישום, עוד טרם אדרש להסכמות הדיוניות (שהן מצמצמות יותר), מייחסת המבקשת למשיב הצטרפות לקשר הנטען לרצוח את רזנשטיין, וזאת לאחר שהקשר רקם עור וגידים, ולאחר "מפגש פסגה" בבליה (שהמשיב לא הוזמן אליו ולא נטל בו חלק, בשונה מאוזיפה אשר נטל חלק במפגשים שהתקיימו בביתו בבליה), כאשר מיקום הפגיעה הפוטנציאלית

(הצ'ינג') שרוזנשטיין נהג לפקוד, כבר נקבע על-ידי הקושרים עובר לתחילת מעורבותו של המשיב. למעשה, ומעבר להעברת סכומי הכסף (רכיב שאינו רלוונטי נוכח ההסכמות הדיוניות), כל חלקו של המשיב מתמצה בסעיף 8 לכתב האישום, שם צוין כי המשיב האיץ בקושרים להשלים את ביצוע התכנית, וציין בפניהם כי רוזנשטיין אכן מגיע לאותו צ'ינג' (עובדה שכאמור שהייתה ידועה להם ללא קשר למשיב). ההסכמה הדיונית צמצמה עוד יותר את חלקו של המשיב בעובדות האישום הרביעי, שכן הוסכם כי נטל חלק בקשירת הקשר, אולם - **שלא במסגרת הארגון**.

יוצא אפוא כי בכל הנוגע לעבירות האלימות, שמראש לא היו ברף העליון ביחס לטיב מעורבותו של המשיב, צומצם עוד יותר חלקו של המשיב, ונראה כי מדובר בחלק שאינו מהותי לצורך הוצאת תכנית הרצח אל הפועל.

אציין כבר כאן, ואדרש לנושא זה גם בהמשך, כי נאשם 9 בכתב האישום (גולן אביטן) נעצר בפיקוח אלקטרוני, תוך שבית המשפט העליון דוחה את ערר המדינה, חרף העובדה כי היה מעורב בצורה עמוקה ומשמעותית יותר, הן באירועי האישום השלישי (ניסיון לרצח רוזנשטיין במסגרתו נפצעו אזרחים רבים) והן במסגרת אירועי האישום הרביעי (ניסיון לרצח רוזנשטיין במסגרתו נהרגו שלושה אזרחים ונפצעו רבים אחרים).

באשר לאישום הסמים - אין חולק כי מדובר באישום המקים עילת מעצר סטטוטורית, אולם דומני כי שעה שמדובר במעורבות באירוע סמים אחד (אף אם משמעותי) שהתרחש לפני כ-15 שנה, ומבלי שקיימות עבירות סמים "טריות", המסוכנות ניתנת לצמצום בחלופת מעצר.

ב. מועדי ביצוע העבירות

מועדי ביצוע העבירות רלוונטיים משני היבטים:

ראשית, דומני כי יש בחלוק הזמן על-מנת להקחות במידה מסוימת את רמת המסוכנות הנשקפת מן המעורבים באותן עבירות.

שנית, יש לבחון את פרק הזמן שחלף ממועד ביצוע העבירות, וליתן את הדעת לשאלה האם המשיב "התמיד" בפעילותו העבריינית, או שמא זנח את דרך הפשע.

כעת, יש ליתן את הדעת לנתוניו של המשיב, ולעובדה כי מאז השנים הרלוונטיות לכתב האישום (2002 - 2003) לא ביצע המשיב עבירות נוספות (למעט אותה עבירת מס בשנת 1998), ואף אם ריצה לאורך השנים שתי תקופות מאסר, הרי שתקופות אלה מקורן בעבירות שבוצעו עובר לאירועי כתב האישום או בסמוך אליהם, ואינם בבחינת "עבירות חדשות".

אציין כי בהחלטת בית המשפט העליון שניתנה בעניינו של משיב 9, אימץ בית המשפט העליון את מבחן חלוק הזמן

והצורך בבחינת מעשיהם של הנאשמים מאז מועד ביצוע העבירות כמבחן רלוונטי, ועל בסיסו, אישר את ההחלטה שניתנה בעניינו של אותו משיב.

אני ער לעובדה כי בחומרים המודיעיניים שהוגשו לעיוני קיימות אינדיקציות שונות להמשך התרועעות עבריינית של המשיב, גם עם חלק מהדמויות המאכלסות את כתב האישום, אולם יש לזכור כי בסופו של יום מדובר באינדיקציות מודיעיניות בלבד, שלא הוצגו לעיון ההגנה (ומכאן משקלן הנמוך), ובוודאי שלא הבשילו לכדי אישום כזה או אחר, במהלך 15 השנים האחרונות.

ג. השוואה בין עניינו של המשיב לבין עניינו של אוזיפה

אף אני, כמו הצדדים, סבור כי יש רלוונטיות בהחלטה אשר ניתנה בעניינו של אוזיפה להחלטה הראויה בעניינו של המשיב. לטעמי, עריכת השוואה בין השניים מובילה למסקנה כי עניינו של אוזיפה חמור יותר, בהיבט של עוצמת המסוכנות מאשר עניינו של המשיב.

אסביר:

בהחלטת בית המשפט העליון בעניין אוזיפה, התייחס בית המשפט העליון למעורבותו של אוזיפה באישומים השלישי והרביעי. לטעמי, מדובר במעורבות שונה בתכלית ממעורבותו של המשיב, שכן בעניינו של אוזיפה נקבע כי מפגשי תכנון הרצח נעשו בביתו ובהשתתפותו, וכתב האישום אף ייחס לו תפקיד מסוים ב"שמירה" על אחד ממבצעי העבירה באישום השלישי (על-מנת שלא "יפתח" את סגור ליבו בפני המשטרה).

למעשה, וכך לשיטת בית המשפט העליון (סעיף 25 להחלטה), די היה במעורבותו של אוזיפה באישומים השלישי והרביעי על-מנת ללמד על רמת המסוכנות הגבוהה הנשקפת ממנו, עד כי שבית המשפט העליון לא ראה להידרש לעבירות הסמים שביצע אוזיפה על-פי כתב האישום.

מעבר לשוני המשמעותי בהיבט האמור, ניתן אף להצביע על שוני נוסף הקשור לטיב מעורבותו של המשיב בארגון הפשיעה. בעניין זה, ובניגוד לאוזיפה אשר המבקשת ייחסה לו עבירה של מנהל בארגון פשיעה על פני תקופה בת שלוש שנים, הרי שהעבירה המקבילה המיוחסת למשיב, בהתאם להסכמות הדיוניות, תחומה לתקופה בת שישה חודשים בלבד (בשנת 2003), של "ניהול כלכלי" בלבד. דהיינו, לא כזה הקשור בטבורו לפעילות האלימה של ארגון הפשיעה.

זאת ועוד, מעבר לשתי ההבחנות שפורטו לעיל, יש ליתן את הדעת לעובדה כי החלטת בית המשפט העליון בעניינו של אוזיפה ניתנה ביום 18.7.2016, ואנו נמצאים היום בחלוף חצי שנה נוספת מאז אותה החלטה. דהיינו, וככל שניתן לומר כי חלוף הזמן הוא "נתון מפחית מסוכנות", הרי שקיים שוני נוסף הפועל לטובתו של המשיב, ומצדיק את שחרורו בחלופת מעצר או את מעצרו בפיקוח אלקטרוני.

ד. מורכבות המשפט

בהחלטות שניתנו על ידי ביחס למשיבים אחרים, התייחסתי למורכבותו של המשפט, ואין לי אלא לחזור על הדברים בתמצית.

מדובר באחד המשפטים המורכבים שידעה מערכת המשפט, הן בשים לב להיקף הנאשמים, הן בשים לב למגוון העבירות, והן בשים לב להיקפו יוצא הדופן של חומר החקירה. כאינדיקציה לכך, ניתן להצביע על העובדה כי אנו מצויים כשנה וחצי לאחר הגשת כתב האישום, ושלב ההוכחות במשפט טרם החל (למעט עדות מוקדמת). מכאן, שיש לשקלל גם נתון זה בבואו של בית המשפט להחליט האם יש מקום להורות על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים, אם לאו.

באשר לתסקיר שרות המבחן - אינני סבור כי מדובר בסוג התסקירים השולל מניה וביה את אפשרות שחרורו של המשיב. עיקר הבעייתיות בתסקיר נעוץ בקושי של שרות המבחן להעריך את השינוי שעבר המשיב, אם בכלל. בהקשר זה, סבורי כי הכלים הרלוונטיים מצויים דווקא בבית המשפט, ובבואי לבחון בעזרת כלים אלה את סוגיית "השינוי", דומני כי מתקבלת מסקנה לפיה מדובר במשיב אשר לא ניתן לומר לגביו כי המשיך והתמיד בפעילותו העבריינית. התייחסתי לעובדה כי נגד המשיב לא הוגשו כתבי אישום כלשהם מאז אירועי כתב האישום, וממילא אין לחובתו הרשעות המשקפות עבירות מאוחרות יותר. אציין, כי שעה שמדובר במשיב שבפניי, על רקע שיוכו המשפחתי, ועל כל המשתמע מכך, אני מתקשה לראות כיצד דווקא הוא מצליח לפעול "מתחת לרדאר" ולהמשיך לבצע עבירות פליליות חרף פעילותם המאומצת של רשויות האכיפה. עוד אציין בהקשר זה, כי במהלך חלק מהתקופות בן היה המשיב משוחרר, נקלטו חלק משיחותיו במסגרת האזנות סתר שונות, ואף שיחות אלה לא הובילו להגשת כתב אישום בגין ביצוע עבירה כלשהי.

באשר לסוג החלופה - אני ער להסתייגויות השונות ששרות המבחן העלה ביחס למפקחים, אולם דומני כי לשם פתרון קושי זה, ניתן להיעזר באותו כלי חדש יחסית של מעצר בפיקוח אלקטרוני. באופן זה, ניתן לומר כי יש ברכיב האיזוק האלקטרוני כדי לאזן את אותה חולשה מסוימת של המפקחים עליה עמד שרות המבחן (מטעמיו שלו ונוכח הקושי בהערכת רמת המסוכנות הנשקפת מן המשיב).

מכל מקום, סבורני כי לצד הבדיקה שערך שירות המבחן יש מקום לבחון את המפקחים אף בבית המשפט, ובהקשר זה ייקבע דיון נפרד אליו יתייבצו המפקחים וזאת במקביל לבדיקת התאמת כתובת המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני.

ניתנה היום, י"ג כסלו תשע"ז, 21 דצמבר 2016, במעמד הצדדים.

בני שגיא, שופט

